

UCHWAŁA NR 3/9/2024
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI

z dnia 19 stycznia 2024 r.

w sprawie: Uchwały Nr LV/501/2023 Rady Gminy Wodzierady z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Wodzierady.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	9/ Radosław Hrychorczuk
2/ Beata Kaczmarek	10/ Aneta Jakubczak
3/ Roman Drozdowski	11/ Paweł Dobrzyński
4/ Iwona Kopczyńska	12/ Zofia Dolewka
5/ Anna Kaźmierczak	13/ Krzysztof Kozik
6/ Bogdan Łągwa	14/ Tomasz Jan Karwicki
7/ Łukasz Szczepanik	15/ Anna Adamczewska
8/ Bogusław Wenus	

Po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2024 roku **uchwały nr LV/501/2023 Rady Gminy Wodzierady z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Wodzierady, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 4 stycznia 2024 roku, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1325)**

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność **uchwały nr LV/501/2023 Rady Gminy Wodzierady z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Wodzierady, w związku z naruszeniem:**

- art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 702) wobec braku zgłoszenia projektu Uchwały Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz ministrowi właściwemu ds. rolnictwa,
- § 8 zdanie pierwsze rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de

minimis (Dz.U. UE L 2831 z 15.12.2023 r.), polegającym na wprowadzeniu programu pomocy de minimis w oparciu o rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.) w drodze uchwały wchodzącej w życie po dniu 31 grudnia 2023 r., pomimo tego, że podstawą wprowadzenia programu pomocy de minimis od dnia 1 stycznia 2024 r. jest rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. UE L 2831 z 15.12.2023 r.),

- art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.), polegającym na zamieszczeniu w § 6 ust. 2 załącznika do uchwały postanowienia, które nie mieści się w pojęciu „zasad udzielania dotacji”.

Uzasadnienie

W dniu 19 stycznia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi rozpatrzyło uchwałę nr LV/501/2023 Rady Gminy Wodzierady z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie **określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Wodzierady** (dalej: Uchwała). W podstawie prawnej Uchwały powołano art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.).

Analizując przedmiotową Uchwałę Kolegium Izby stwierdziło, że zgodnie jej postanowieniami zawartymi w § 2 ust. 2-4 oraz postanowieniami § 1 ust. 7 i 8 Regulaminu udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Wodzierady, będącego załącznikiem do Uchwały, Uchwała stanowi programy pomocowe w zakresie: pomocy de minimis, pomocy de minimis w sektorze rolnym oraz pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury. Kolegium Izby ustaliło, że projekt Uchwały, przed jej podjęciem, nie został jednak zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W ocenie Kolegium Izby brak zgłoszenia projektu Uchwały ww. podmiotom skutkowało naruszeniem art. 7 ust. 3 oraz 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie ze wskazanymi przepisami projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 7 ust. 3 ustawy), a projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa (art. 7 ust. 3a ustawy), które to podmioty w terminie 14 dni mogą przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy.

W toku badania Uchwały Kolegium Izby stwierdziło również, że w § 2 ust. 2 Uchwały Rada Gminy Wodzierady postanowiła: „*W zakresie, w jakim niniejsza uchwała przewiduje udzielenie pomocy de minimis, w zakresie określonym w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.) jej przepisy stosuje się do dnia 30 czerwca 2024 r.*”. Ponadto w § 1 ust. 7 załącznika do Uchwały, Rada postanowiła, że

„Wnioskodawcy, dla których uzyskanie dotacji dla podmiotów prowadzących działalność o charakterze gospodarczym stanowi pomoc de minimis, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, czyli podmioty prowadzące działalność o charakterze gospodarczym zobowiązani są dołączyć do wniosku: 1) wszystkie zaświadczenia albo oświadczenia oraz informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. 2023 r. poz. 702); 2) informacje określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r. Nr 53, poz. 311 ze zm.; z 2013 r. poz. 276; z 2014 r. poz. 1543)”. Z kolei w § 4 Uchwały Rada Gminy Wodzierady postanowiła, że Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Badana Uchwała została podjęta w dniu 28 grudnia 2023 r. Przepis końcowy, tj. § 4 Uchwały, przewiduje czternastodniowy okres *vacatio legis*, która to długość *vacatio legis* jest uznawana za standard minimalny. Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że nawet gdyby Uchwała została ogłoszona w dzienniku urzędowym w dniu jej podjęcia, nie weszłaby w życie przed upływem 2023 roku, a więc w okresie gdy jeszcze należało stosować rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, na które powołuje się Rada Gminy Wodzierady w badanej Uchwale i jej załączniku. Artykuł 8 zdanie drugie ww. rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. stanowił, że „Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2023 r.”.

W ocenie Kolegium Izby do programów pomocowych w zakresie pomocy de minimis, wprowadzanych w drodze aktu prawa miejscowego wchodzącego w życie od dnia 1 stycznia 2024 r., jak ma to miejsce w przypadku analizowanej Uchwały, należy stosować rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE, seria L, w dniu 15 grudnia 2023 r.), gdyż art. 8 zdanie pierwsze tego rozporządzenia stanowi, że „Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”. Ponadto w ostatnim zdaniu motywu drugiego rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. zaznaczono, że „Niniejsze rozporządzenie zastępuje rozporządzenie (UE) nr 1407/2013 po jego wygaśnięciu”.

Cytowany już § 2 ust. 2 Uchwały stanowiący, że w zakresie, w jakim Uchwała przewiduje udzielenie pomocy de minimis, w zakresie określonym w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis jej przepisy stosuje się do dnia 30 czerwca 2024 r., może, zdaniem Kolegium Izby, świadczyć o tym, że Rada Gminy Wodzierady upatrywała źródła umocowania do objęcia rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. swojego programu pomocy de minimis w przepisie przejściowym art. 7 ust. 4 tego rozporządzenia, zgodnie z którym „Po upływie okresu stosowania niniejszego rozporządzenia wszelkie programy pomocy de minimis spełniające warunki określone w tym rozporządzeniu pozostają objęte niniejszym rozporządzeniem przez kolejne sześć miesięcy”. Podkreślenia wymaga, że przepis ten dotyczy jednak wyłącznie programów pomocy de minimis, które weszły w życie w okresie stosowania rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r., tj. do końca 2023 roku.

Mając powyższe na względzie w ocenie Kolegium Izby wprowadzenie programu pomocy de minimis w oparciu o rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w drodze uchwały wchodzącej w życie po dniu 31 grudnia 2023 r., pomimo tego, że podstawą wprowadzenia programu pomocy de minimis od dnia 1 stycznia 2024 r. jest rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o

funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, jest sprzeczne z § 8 zdaniem pierwszym rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r.

Kolegium Izby dopatrzyło się naruszenia prawa także w § 6 ust. 2 załącznika do Uchwały, w którym Rada Gminy Wodzierady postanowiła, że *„Nierozpoczęcie przez beneficjenta dotacji postępowania zakupowego w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z rezygnacją z ubiegania się o dotację z budżetu Gminy Wodzierady”*. W myśl § 6 ust. 1 *„Podjęcie przez Radę Gminy Wodzierady uchwały, o której mowa w § 5 ust. 3, stanowi podstawę do ogłoszenia przez beneficjenta dotacji postępowania zakupowego mającego na celu wyłonienie wykonawcy lub wykonawców zadania inwestycyjnego. Ogłoszenie postępowania zakupowego powinno nastąpić nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia udostępnienia przez Bank Gospodarstwa Krajowego Gminie Łask wstępnej promesy”*. Z kolei stosownie do § 5 ust. 3 *„Decyzję o przyznaniu dotacji podejmuje Rada Gminy Wodzierady na podstawie odrębnej uchwały”*.

W ocenie Kolegium Izby postanowienie zawarte w § 6 ust. 2 załącznika do Uchwały nie mieści się w pojęciu „zasad udzielania dotacji”, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Nie można uznać, że określa ono zasadę udzielania dotacji, skoro odnosi się do sytuacji zaistniałej już po przyznaniu dotacji przez Radę Gminy w drodze uchwały. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie jest umocowany do regulowania w uchwale określającej zasady udzielania dotacji na prace przy zabytku skutków prawnych zdarzeń, które mają miejsce po podjęciu przez ten organ uchwały w sprawie przyznania dotacji.

Wobec tego wskazane postanowienie pozostaje w sprzeczności z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który upoważnia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jedynie do określenia zasad udzielania dotacji na prace przy zabytku. Mając natomiast na względzie postanowienie ww. § 6 ust. 1, w którym uwarunkowano ogłoszenie przez beneficjenta dotacji postępowania zakupowego mającego na celu wyłonienie wykonawcy lub wykonawców zadania inwestycyjnego nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia udostępnienia wstępnej promesy Gminie Łask, Kolegium Izby wskazuje, że z utrwalonego orzecznictwa sądowego wynika, iż uchwała stanowiąca akt prawa miejscowego powinna zawierać uregulowania sformułowane w sposób precyzyjny i czytelny, tak aby adresaci uchwały oraz organy ją stosujące nie mieli wątpliwości co do zapisów w niej zawartych (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. w Gdańsku z dnia 6 czerwca 1995 r., sygn. SA/Gd 2949/94, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 26 lutego 2020 r., sygn. I SA/Gd 6/20, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 9 grudnia 2020 r., sygn. IV SA/Po 1248/20).

Mając na względzie charakter naruszeń prawa stwierdzonych w Uchwale nr LV/501/2023 Rady Gminy Wodzierady z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Wodzierady Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność Uchwały w całości. Wskazane naruszenia, w szczególności niezachowanie postępowania dotyczącego zgłoszenia projektu Uchwały, o którym mowa w art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz sprzeczność postanowień Uchwały z §8 zdanie pierwsze rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, nie pozwoliły na stwierdzenie nieważności Uchwały w części.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Prezes RIO w Łodzi

Ryszard Paweł Krawczyk